

АВТОНОМІЗАЦІЇ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Клочкова Марина Володимирівна

магістрантка першого року навчання

ОПП «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом»

Одеський національний медичний університет

м. Одеса, Україна

В Україні комплексне реформування національної системи охорони здоров'я розпочалося у 2015 році, після запровадження «цільового фінансування з державного бюджету у вигляді медичної субвенції» [1]. Саме бачення концепції реформування галузі було описано у Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я [2], а Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» [3] був прийнятий 19.10.2017 року, і того ж року засновано Національну Службу Здоров'я України (НСЗУ) як єдиного державного закупівельника медичних послуг.

За роки існування НСЗУ сфера охорони здоров'я України зазнала неймовірних трансформацій. У центрі кардинально нової системи став пацієнт, а НСЗУ втілила головний принцип реформи – «гроші ходять за пацієнтом».

У межах реформи відбулося перетворення закладів охорони здоров'я із бюджетних установ на комунальні некомерційні підприємства, а керівники таких закладів отримали широкі повноваження розпоряджатися як фінансовими активами, так і кадровим потенціалом, визначати внутрішню структуру закладу, його внутрішню та зовнішню політику (автономізація).

Разом із автономізацією заклади у своє розпорядження отримали значні фінансові кошти для надання медичної допомоги населенню на усіх рівнях, в межах заключених контрактів між цими закладами та НСЗУ. При цьому нагляд за дотриманням умов контракту, за якими реалізується політика у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення, залишила за собою НСЗУ.

Перевірка закладів-надавачів медичних послуг здійснюється у відповідності до наступних юридичних документів:

1. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку проведення перевірки достовірності інформації та документів, що внесені до електронної системи охорони здоров'я (крім інформації про стан здоров'я людини), на

підставі яких здійснюється оплата надання медичних послуг та лікарських засобів за програмою медичних гарантій, та інформаційної взаємодії під час такої перевірки» від 19.07.2022 № 807 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 641 від 24.06.2023, № 1044 від 03.10.2023) [4].

2. Договір між закладами охорони здоров'я та НСЗУ, за яким цей заклад працює і отримує фінансування (представники НСЗУ можуть здійснити перевірку до будь-якого законтракованого медичного закладу у будь-який момент).

Можливими шляхами удосконалення державного управління процесом автономізації медичних закладів можуть стати:

- удосконалення комунікацій між макро- та мікро- рівнями (забезпечення на стратегічному рівні більш швидкого розуміння цілей та перспектив розвитку медичних закладів, дуже важливий зворотний зв'язок від медичних закладів до НСЗУ);

- чітке визначення усіх стейкхолдерів та окреслення їх функції на кожному з етапів автономізації;

- удосконалення та поглиблення роботи із приватним сектором (більше ресурсне забезпечення медичних закладів);

- пошук додаткових джерел фінансування (особливо актуально в умовах зatoryжної війни);

- удосконалення та урегулювання нормативних документів щодо створення і впровадження медико-технологічних стандартів медичної допомоги [5].

Відтак, НСЗУ, створивши умови для рівної конкуренції, спонукає медичні заклади розвиватися, ставати кращими як у якості наданої допомоги, так і покращувати умови, в яких надається ця допомога, оскільки тепер пацієнт має можливість обрати, в якому медичному закладі отримувати ту чи іншу послугу. А пошук оптимальних шляхів і механізмів удосконалення системи управління медичними закладами надасть можливість забезпечити їх сталий розвиток.

Література:

1. Лехан В. М., Крячкова Л. В., Заярський М. І. Аналіз реформ охорони здоров'я в Україні: від здобуття незалежності до сучасності. Україна. Здоров'я нації. 2018. № 4(52). С. 5–11. URL: <https://repo.dma.dp.ua/4969/1/%D0%9B%D0%B5%D1%85%D0%B0%D0%BD.pdf>

2. Звіти НСЗУ. *Національна служба здоров'я України* : офіційний веб-сайт. URL: <https://edata.e-health.gov.ua/e-data/zviti>

3. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення : Закон України від 19.10.2017 р. № 2168-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#Text>

4. Про затвердження Порядку проведення перевірки достовірності інформації та документів, що внесені до електронної системи охорони здоров'я (крім інформації про стан здоров'я людини), на підставі яких здійснюється оплата надання медичних послуг та лікарських засобів за програмою медичних гарантій, та інформаційної взаємодії під час такої перевірки : Постанова КМУ від 19.06.2022 р. № 807. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/807-2022-%D0%BF#Text>

5. Борщ В. І. Сучасні тенденції розвитку системи охорони здоров'я в Україні: порівняльний аналіз. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2018. Вип. 6. С. 215–221. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evzdia_2018_6_43

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-406-4-9>

ПРОСУВАННЯ НОВИХ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ ЯК СКЛАДОВА МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ

Князькова Валентина Яківна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Бондаренко Віта Геннадіївна

*магістрантка за спеціальністю 073 – Менеджмент
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Останні законодавчі зміни в Україні торкнулися практично всіх сфер економіки, включаючи й медичну галузь. Медична реформа породила нову індустрію, яка лише зароджується та стрімко розвивається. Медичні клініки, приватні медичні кабінети, салони краси та СПА-салони, які також надають медичні послуги, з'являються все частіше, реагуючи на зміну попиту та покращення підходів до надання медичних послуг у нових умовах реформування системи охорони здоров'я.

Медицина давно вже перетворилась в бізнесову структуру, яка функціонує за законами ринкової економіки [1] та має їм підпорядковуватися. Будь-яка бізнес-структура має на меті отримання прибутку, який надає їй можливість подальшого розвитку. Але ж отримання